

Viite

Asia

Luonnonvarahallinnon näkymiä

Asiasanat VENÄJÄ, KESTÄVÄ METSÄTALOUS**Hoitaa UM** ITÄ-22**Hoitaa UE** MOS

Koordinoi

Tiedoksi

AVS-KPO; ITÄ-01; ITÄ-02; ITÄ-23; ITÄ-24; ITÄ-25; KPO-01; KPO-02; KPO-03; POL-01;

UKKMI-00; UMI-00; VSI-00

BER; PET; PIE

KTM; METSÄHALLITUS; METSÄNTUTKIMUSLAITOS; METSÄTEOLLISUUS RY; MMM/MEO;

MTK; PMI; SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS; VM; VNK; YM

Parhailaan on menossa vilkas keskustelu ja spekulointi Venäjän federaation tulevasta hallituksesta.

Ministeri Gref jatkaa todennäköisesti tehtävässään ja talkehministeriö laajenee. Ministeriö ei jatkane metsäpolitiikan suurten linjojen määrittelyä niin suvereenisti kuin näytti vielä äskettäin.

Luonnonvaraministeri vaihtuu jokseenkin varmasti. On epävarmaa jatkaako luonnonvaraministeriö itsenäisenä ministeriönä.

Teollisuusministeriön vaikutusvalta metsäpolitiikassa tulee todennäköisesti vähenemään.

Gordejev jatkane maatalousministerinä. Hänen rohkeat lausuntonsa metsäasioista vt. ministerinä viittaavat siihen, että mahdollisesti perustettava erillinen metsävarannon hallinto voitaisiin sijoittaa maatalousministeriön alaisuuteen.

Pääministeriehdokas **M. Fradkovin** nimityksen jälkeen käynnistyi vilkas keskustelu ja spekulointi tulevan hallituksen rakenteesta ja ministereistä. Yleisesti katsotaan, että hallitusta koskevilla päätöksillä ennakoidaan ja jo toteutetaan hallinnon uudistusta. Tässä muistiossa asiaa käsitellään vain luonnonvarahallinnon näkökulmasta.

Vt. varapääministeri **B. Aljošinin** johtaman hallinnon uudistusta valmistelevan komission loppuvaiheessa olevaa työtä on esitelty tiedotusvälineissä. Esimerkiksi Izvestija esitteli 02.03 kaavailtua uutta rakennetta, jossa ministeriöiden määrä vähenisi ja niiden alla olisi elimiä nimeltään *služba*, *agenstvo* tai *komissio*. Lisäksi olisi neljä tarkastushallintoa, joista ekologisen turvallisuuden ja ympäristöhallinto olisi yksi.

Vedomosti kertoi 03.03, että hallituksen uudeksi rakenteeksi on olemassa kaksi esitystä. Aljošinin komission esityksen vaihtoehtona on talkehministeri **G. Grefin**, oikeusministeri **Ju. Tšaikin** ja silloisen hallituksen aparaatin päällikön (nykyisin presidentin hallinnon päällikön sijainen) **I. Šuvalovin** jo keväällä tekemä esitys. Molemmissa esityksissä **luonnonvaraministeriön** rakennetta esitetään muutettavaksi tai se yhdistettäisiin energiainisteriön kanssa. Aljošinin komissio kaavailee **teollisuusministeriön** lakkauttamista mutta toisessa vaihtoehdossa se laajenisi. Molemmissa esityksissä **talkehministeriö** laajenisi.

Pääministeriehdokas M. Fradkov valitsi 02.03 ehdokkaakseen varapääministeriksi duuman varapuhemies **A. Žhukovin**. Tiedotusvälineet arvioivat, että tämä ratkaisu heikentänee finanssministeri **A. Kudrinin** ja talkehministeri G. Grefin asemaa, joiden kuitenkin arvioidaan jatkavan uudessa hallituksessa (esim. Moscow Times 03.03).

Fradkov tapasi 02.03 duuman ryhmiä. Hän oli ilmoittanut, että ministeriöiden määrä vähenee nykyisestä 24:stä noin 15. Yhtenäisen Venäjän edustajat esittivät Fradkoville, että vt. maatalousministeri **A. Gordejevin**, vt. kulttuuriministeri **M. Švydkon** ja vt. hätätilaministeri **S. Šoigun** tulisi jatkaa hallituksessa.

Duuman maatalouskomitean vaikutusvaltainen puheenjohtaja **G. Kulik** oli erityisesti pyytänyt, että Yhtenäiselle Venäjälle läheisen Gordejevin tulisi voida jatkaa ministerinä. Kommersant 03.03 kertoo Fradkovin vastanneen, että Gordejev on hyvä johtaja ja hän on hoitanut hyvin maataloutta koskevia WTO-neuvotteluja. Izvestija 03.03 arvioi Gordejevin jatkavan maatalousministerinä vaikka menettäkin varapääministerin aseman.

Bkg.ru kertoi 01.03, että Aljošin oli todennut esitellessään hallinnon uudistusta, että lopullisesti selvää on vain maatalousministeriön tulevaisuus. Hän oli ilahduttanut paikalla ollutta maatalouden varaministeri **S. Dankvertia** lausumalla: "Teidän ministeriöllänne kaikki tulee menemään hyvin."

Gordejev oli kertonut myöhemmin iltapäivällä toimittajille näkemyksiään tilanteesta (Lesprom.ru ja Praim Tass 02.03). Hän oli todennut, että maatalousministeriö säilyy uudessa hallituksen rakenteessa itsenäisenä ministeriönä. Kaikissa markkinatalousmaissa on maatalousministeriöt ja niillä on myös muita tehtäviä kuin perinteinen maatalous. Ne hoitavat elintarvikevalvontaa, maaseutupolitiikkaa, metsätaloutta ja vesitaloutta. Gordejev totesi, että hallituksen uutta rakennetta suunniteltaessa "katsomme voitaisiinko edetä tähän suuntaan". Hän mainitsi lisäksi, että luonnonvaraministeriö tulisi säilyttää, koska siellä on tehtäviä, jotka eivät kytkeydy muihin ministeriöihin kuten geologia, öljysektori ja ekologiset kysymykset.

Edelleen Gordejev oli kertonut, että hallitus tulee käsittelemään metsälakiesitystä maaliskuun lopulla. Metsälakiesitys, jota viimeistellään ministeriöissä, sisältää mahdollisuuden yksityiseen metsänomistukseen 15 vuoden vuokrauksen jälkeen. Näin esitys ei tähtää nopeaan yksityistämiseen mutta tuo esille yksityistämisen mahdollisuuden. Gordejevin mielestä venäläinen yhteiskunta ei ole valmis nopeaan yksityisen maanomistuksen toteutukseen. "Yhteiskunta ei kykene hallitsemaan nopeasti prosesseja, joita liittyy yksityisen metsänomistuksen käyttöön ottoon." On kuitenkin välttämättä luotava edellytykset yksityiselle metsänomistukselle. Hän painotti, että metsälain käsittelyssä hallitus pyrkii harkittuun ja ymmärrettävään ratkaisuun. Vedomosti 03.03 tulkitsee Gordejevin olevan sitä mieltä, että venäläiset eivät ole vielä kypsiä yksityiseen metsänomistukseen.

Arviointia

Käynnissä olevassa uuden hallituksen muodostamisprosessissa luonnonvarahallinto on pieni tekijä. On hieman yllättävää, että sitä koskevia näkökohtia on tullut esille tiedotusvälineissä jo tässä vaiheessa näin selvästi. Metsätaloutta ja metsäteollisuutta käsittelevien ministeriöiden tilanne näyttää seuraavalta:

- Ministeri Gref jatkaa tehtävässään ja talkehministeriö laajenee mutta ministeriö ei jatka metsäpolitiikan suurten linjojen määrittelyä niin suvereenisti kuin näytti vielä äskettäin.
- Luonnonvaraministeri vaihtuu jokseenkin varmasti. On epävarmaa jatkaako luonnonvaraministeriö itsenäisenä ministeriönä. Luonnonvaraministeriöstä erotetaan ainakin ympäristövalvonta ja vesialueiden hallinto. Mahdollisesti myös metsävarannon hallinnosta tulee erillinen *služba* tai *agenstvo*.
- Teollisuusministeriön vaikutusvalta metsäpolitiikassa tulee todennäköisesti vähenemään. Aljošin oli äskettäin todennut ministeriön kollegiossa, että sen tulee keskittyä kriittisiin teknologioihin; atomivoima, avaruus ja energia. Alakohtaisesta säätelystä tulee päästä irti.
- Gordejev jatkane maatalousministerinä. Hän on selvästi Grefiä varovaisempi maan- ja metsänomistuksen yksityistämisessä. Gordejevin rohkeat lausunnot metsäasioista vt. ministerinä viittaavat siihen, että mahdollisesti perustettava metsävarannon hallinnon *služba* voitaisiin sijoittaa maatalousministeriön alaisuuteen. Silloin maatalousministeriö hoitaisi alan normien valmistelun ja metsälain valvonta voisi sijoittua vaikkapa ympäristöasioita käsittelevään tarkastushallintoon. Metsähallintoa on aikaisemminkin esitetty maatalousministeriön alaisuuteen.

LIITTEET

-